

RADIO SI RADIOFONIA

Galena NORA

Aparatul complet
Lei 600

Director: Dr. Ing. E. PETRAȘCU

Abonamente: Lei 400 pe 1 an. Lei 200 pe 6 luni

Ad-tia BUCUREȘTI I. Str. G. Mitiu (Sărindar) 7-9-II Telefon 307/69 și 306/67

Redacția BUCUREȘTI Str. G. Mitiu 7-9-II și Str. General Berthelot, 60

Menirea radiofoniei românești

Publicăm mai jos, interesanta conferință, a d-lui prof. universitar Dim. Gusti, președintele soc. de radiodifuziune, ținută la inaugurarea Universității-Radio.

Radiofonia a stârnit la început, cu drept cuvânt, un entuziasm, cum chiar în epoca tehnicii, așa cum s'a numit timpul nostru, nu i-a fost dat unei alte invenții să înregistreze.

Posibilitatea de a arunca o punte acustică într'un timp minimal și a uni astfel imensitatea spațiilor, despărțite între ele, a luat proporția unui romanțism cosmic al nevăzutului, undele electrice străbătând eterul cu o repeziune de 300.000 de km. pe secundă.

Tehnica și-a sărbătorit un nou triumf în străduința ei de a învinge timpul și spațiul și a da prin întrebunțarea undelor lui Hertz o nouă formă de expresie proiectării voinței omului de a fi stăpânul naturii.

Se explică deci, că la început progresul pur tehnic al acestei invenții, cu aspecte magice, a absorbit preocuparea tuturor. O nouă tehnică, și pe bazele ei științifice o nouă industrie și un nou comerț al aparatelor radiofonice, s'au înfăptuit.

După perioada entuziasmului tehnic, a urmat acea perioadă importantă, în mijlocul căreia ne aflăm, a discuțiilor înflăcărâte asupra menirii a vieții spirituale omenesci în infinitatea spațială a cosmosului.

Stadiul acestor discuții, în plină devenire, este atât de nesigur și controversat, în cât este necesar din când în când a supune întreaga problemă radiofonică unui nou examen de știință.

Deaceia, credem noi, orice considerație asupra problematicei radiofonice, trebuie socotită ca binevenită.

Așadar, care este valoarea și rostul radiofoniei în societatea românească, și care-i sunt mijloacele ei de realizare proprie, — iată întrebări, care revin continuu în discuția publică, trebuie să recunoaștem, câteodată în mod nespuse de obositor și de simplist.

Unul dintre cele mai răspândite locuri comune este mai ales întrebarea, dacă radiofonia are a distra, bunăoară ea cinematograful ori varietele, ori a instrui, bunăoară ca școala.

Răspunsurile sunt, firește, diferite după psihologia socială diferențiată a ascultătorilor. De altfel, interesantă este psihologia radiofoniștilor!

Unii, indeobște blazații, din obișnuință, modă ori plictisală, așteaptă să deschidă aparatul de radio, întocmai cum ar apăsa butonul de lumină electrică ori ar întoarce robinetul de apă caldă pentru a se amuza în timpul lecturii ziarului ori vreunui roman criminal; alții, foarte numeroși și aceștia, din structurile populației ce muncește, voiesc să lăcheie activitatea lor din cursul zilei cu ceva frumos, nou, îmbolditor de impresii — pentru a se salva de mecanizarea din ce în ce mai mare a existenței.

Pentru cine utilizează și conduce microfonul ar fi foarte instructivă cercetarea și documentarea asupra psihologiei masei ascultătorilor la radio!

Căci se spune, de pildă, că majoritatea radiofoniștilor, — și numai ea — ar fi chemată să-și spună cuvântul hotărâtor asupra chestiunilor radiofonice.

Cine formează, însă această majoritate?

Și cine o poate cunoaște?

Cine poate face oare o statistică a acestei majorități, care ar cuprinde persoane atât de diferite între ele, după vârstă, sex, caracter, temperament, sănătate ori boală, dela sat ori din oraș, după grad de cultură, concepție de viață (dacă este optimist, pesimist ori simplu sceptic?), după partidul din care face parte ș. a. m. d.

Experiența radiofonică de pretutindeni ne arată că nu există, și nu poate fi, o antinomie, o excludere reciprocă, între distractiv și instructiv. Scopul propriu zis radiofonic nefiind exclusiv numai în a distra, ci totodată și înainte de toate, a stimula.

Și anume a stimula prin distracție. Prin stimulare se înțelege însă mijlocirea unor valori spirituale, ce provoacă interesul pentru ele; mijlocire care în acest caz înseamnă educație.

Așadar în ultima instanță scopul radiofonic trebuie să fie în același timp distractiv și educativ.

Menirea înaltă a radiofoniei constă tocmai în totalitatea condițiilor, ce o determină a transforma și a creca în noi trebuințe spirituale, pe care ea singură are calitatea de a le satisface.

Radiofonia fiind, cum se spune, un film al urechii, o simfonie a undelor, se adresează exclusiv simțului auzului.

Iar elementele care compun și rezumă domeniul auzului sunt exclusiv trei: zgomotul, cuvântul și sunetul.

Din forul acestor elemente trebuie să se nască și să trăiască opera radiofonică, aceasta atingându-și scopul ei ideal, prin reconstituirea vieții sub toate multiplele ei fețe și aspecte într'o lume insuflețită de sunete și cuvinte.

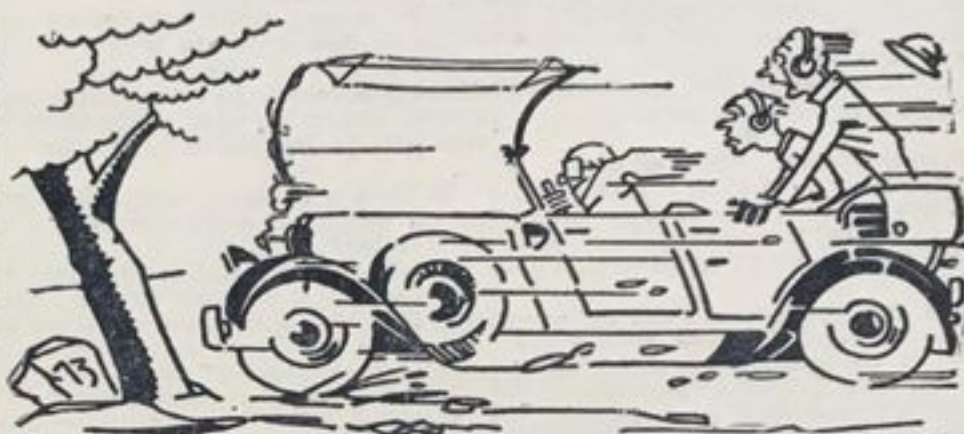
Dacă menirea radiofoniei este, cum am spus, și-mi iau voia a accentua, a transforma trebuințe spirituale existente în altele superioare și pe baza lor a avea trebuințe spirituale noi, apoi firește că la baza programelor trebuie să stea aceste trebuințe.

Programul radiofonic nu trebuie să fie deci o afacere de bunăvoință, ci o chestie de comprehensiune, de posibilitate de înțelegere.

Pe lângă programele, care se adresează către toți, trebuie să existe deci programe speciale, corespunzătoare diferitelor grupări și cercuri sociale; mai ales într'o societate, ca aceea românească, unde gradul de similitudine culturală și socială este așa de deosebit între grup la grup.

(Urmare în pag. 2-a)

Automobilul radiofonic

— „Șofer, șofer... mai încet, că la radio se cântă „Marșul funebru” de Chopin...”

Un post local în Basarabia

În cercurile guvernamentale se afirmă că se studiază posibilitățile de a se ridica un post local de emisiune la Chișinău. Acest post va deservi Basarabia și va avea în primul rând misiunea, de a combate propaganda antiromânească, pe care o face postul dela Moscova.

Intr'un reportaj din numărul nostru trecut, am arătat că postul rusesc își sporește puțința dela 100-350 kw. antenă. Postul local din Basarabia, e vorba să aibă numai vre-o 4 kw. antenă, sau numai atâta cât va fi necesar, pentru propaganda românească în Basarabia. El va avea aceeași misiune, pe care noul post francez dela Strassbourg, o are pentru Alsacia-Lorena.

Știrea noastră, că guvernul se preocupă de intensificarea propagandei rusești prin radio, se adevărește astfel.

Privitor la sporirile de puțință a diferitelor posturi din Europa, Antenne dă următoarele precizuni:

Postul rus Schischelkow, care este de 100 Kw., își poate spori puțința la 300 kw.

Daventry 5 xx va deveni de 50 kw. Austriacii vor să aibă și ei un post de 100 kw.

Unii amatori francezi relevă că prind foarte bine postul Moscova. Unul din ei scrie ziarului Haut-Parleur, că a auzit Moscova pe antenă interioară de 5 metri. A putut astfel să asculte o conferință asupra lui Lenin, Internaționala cântată la pian, un concert executat de muzica armatei roșii, informații în limba franceză, etc.

Radiofonia românească trebuie, evident, sprijinită, pentru ca să poată lupta cu succes, împotriva ofensivei rusești ce ne denigrează, prin văzduh.

Totuși, în general, Moscova se recepționează slab în Franța; cei ce prind bine acest post, formează cazuri izolate.

Din nefericire însă, în Basarabia Moscova se aude mult mai bine...

Ziarele au notat cu satisfacție faptul că Radio-București a început să pună la punct știrile fantesiste și defavorabile României, lansate de posturile sovietice.

Radio-București a desmintit zvonurile lansate de Moscova, că populația basarabeană ar dori desbinarea de România și că la Chișinău au fost manifestațiuni de stradă. De asemeni, a pus la punct o serie de informațiuni tendențioase, emise de Radio-Buda-pesta.

Postul București a povestit chiar pofania unui refugiat din „raiul” bolșevic, căruia i s'au confiscat bunurile și a fost deportat, pe baza unui simplu denunț că nu e comunist.

S'a arătat deasemeni că nu au fost deplasări de trupe spre nici una din provincii, iar la București nu au fost turburări.

Critică radiofonică la... microfon

În afară de cazul unui funcționar tehnic, distrat al unui post german, care a citit în fața microfonului deschis, o critică violentă, a unei reviste radiofonice, nu s'a mai înregistrat nici o critică radiofonică la radio.

Însă direcțiunea postului Lille P. T. T., are curajul de a organiza o critică a programelor și a conducerii, din propriul studio, critică exprimată într'o discuție în contradictoriu, a unui comitet de programe al radio-amatorilor.

Menirea Radiofoniei românești

(Continuare din pag. 1-a)

Altă dată îmi voi permite să expun și să justifice necesitatea alcătuirii unor programe deosebite, mai întâi în două mari categorii: pentru școlarii de toate gradele și pentru adulți.

Iar programele pentru adulți împărțite în programe pentru săteni, orașeni, muncitori și minoritari. Adăugând la acestea încă programe pentru străinătate și pentru răspunsul datorit veștilor tendențioase ale posturilor radiofonice străine.

Organizarea programelor de radio nu poate fi deci un produs întâmplător, arbitrar, capricios și subiectiv, ci ea trebuie să fie o bine chibzuită instituție, căci programul radiofonic trebuie să corespundă întocmai satisfacerii necesităților sociale și naționale ale vieții noastre românești de stat.

Ne trebuie, cu alte cuvinte, o radiofonie națională, și nu una copiată ori împrumutată din alte țări.

Dar, după cum am spus, altădată, cu o altă ocazie, voiu cerceta criteriile specifice, după care să fie alcătuită întreaga varietate de programe amintite.

Acum, pentru moment, nu mă pot totuși opri să nu afirm, că un principiu nediscutat și nediscutabil, va trebui să stea la baza organizării unui program de orice natură ar fi el, anume excluderea oricărei polemici ori reclame; de partid, confesionale, științifice, literare ori personale.

★
O prejudecată, care dăinuiește în unele cercuri, lasă să se răspândească credința că radiofonia ar fi chemată a înclocui cartea, teatrul, ca și toate instituțiile de cultură ori localurile de petreceri.

Din definiția pe care am dat-o radiofoniei, reiese greșala acestor credințe. Radiofonia nu are a înclocui nimic, cu atât mai puțin a se ciocni cu mijloacele existente de distracție și cultură; ea nu poate ținde deci a deveni nici un simplu surogat al acestora.

Dimpotrivă, radiofonia urmărește a completa aceste mijloace prin stimularea interesului pentru ele.

Radiofonia are ambiția a aduce un element nou, a da o contribuție originală și a preconiza o metodă specifică pentru crearea și răspândirea așa zisei culturii a poporului. Intenționat spun: cultură a poporului și nu, cum se spune de obicei, cultură populară.

Cultura poporului nu este cultura pentru popor, nu este așa zisa cultură generală. Cultura generală este fantoma unei culturi răspândite în mod egal în fiecare membru al poporului, este repețirea în masă a unei aceleiași uniforme spirituale.

Cultura pentru popor este o operă de filantropie, este un gând de prudență utilitaristă, de a face ca poporul să participe la bunurile culturale ale timpului, de a înfrupta adecă poporul cu valori culturale pentru a-l face util, pentru a-l domesticii. Este concepția învechită a culturii populare, izvorâtă din părerea despotică, ce domnea pe vremuri despre popor, în sensul lui Voltaire. Voltaire, într-una din ale sale zeci de mii de scrisori spirituale, afirma pe deoparte că „poporul va fi totdeauna prost și barbar, și alcătuit din boi, care au nevoie de jug, de ghimpe și de fân”, iar, pe de altă parte, în altă scrisoare (adresată jurnalistului Linguet) declară că „totul este pierdut, dacă nu se dă poporului posibilitatea să observe că și el are spirit”, adăugând cu ironie: „să nu vă fie teamă că poporul de jos va celi vreo dată pe Grotius ori pe Pufendorf, căci lui nu-i place să se plictisească”.

Voltaire a anticipat așa zisa mișcare din zilele noastre pentru popularizarea științei, care se teme să dea poporului, o prea mare încordare spirituală, oferindu-i știința cu lingurița și fără ca el să observe, prin abilități, înșelându-l, adecă fără să știe.

Cultura poporului nu poate fi o astfel de stratagemă filantropică, edifica pe temelii de lut pentru popor, în această osebire de ediția completă a culturii adevărate.

Culturii generale, egalizante, pentru popor, i se opune cultura poporului (deci nu populară!), care nu este o cultură egală a tuturor, ci o cultură cât mai mult posibil personală, la cât mai mulți.

Căci ceace se numește cultură nu este ceva incremenit, o substanță, ci un proces, o devenire permanentă, niciodată o stare definitivă.

Dacă așa este, și așa este, apoi cultura poporului nu poate fi dedusă dintr-o cultură generală pentru toate timpurile și toate locurile, ci din trebuințele poporului.

Poporul trebuie să i se dea ce are nevoie. Aceasta ca punct de plecare. Opera grea și delicată culturală începe atunci când se ia în vedere pe lângă satisfacerea trebuințelor poporului actuale și transformarea lor în trebuințe spirituale superioare.

În lumina acestor considerații trebuie să se înțeleagă marea misiune a radiofoniei românești.

Radiofonia nu poate rămânea indiferentă, ci trebuie să se încadreze, păstrând caracterul ei specific în sistemul de mijloace întrebuintate pentru crearea culturii poporului.

În acest scop astăzi Societatea română de radiodifuziune începe înfăptuirea unui nou program, al unuia dintre programele pe care le crede necesare. Ceiace s'a spus până acum a fost prefața justificării acestei inovații.

În fiecare zi, între orele 7-8 seara se vor emite 2-3 comunicări de câte 20-30 minute.

Aceste comunicări ori conferințe se vor ține după un plan de mai înainte și bine stabilit. Și anume, fiecare zi, dela orele 7-8 seara, va fi consacrată unui domeniu special al culturii.

Iată care vor fi aceste materii:
Ora dela 7-8, de Luni, va fi consacrată Științei în general; Marți, Literaturii, Limbilor și Folklorului; Mercuri, Științei sociale, lato sensu, (adică chestiunilor economice, agrare, financiare, sociale, juridice) și Politicii Externe; Joi, Muzicii și Folklorului muzical și Artei; Vineri, Filosofiei și vieții religioase; Sâmbătă, Istoriei, Geografiei și Turismului iar Duminica, Educației, Sănătății și Culturii poporului.

În cadrul fiecărui din aceste domenii ale culturii, comunicările se vor face, pe cât posibil, în serii, în cicluri de probleme și în conferințe izolate.

S'ar putea obiecta (și mai ales în domeniul radiofonic ce nu se poate obiecta), că aceste comunicări ar fi luate dela început de atributul monotoniei obositoare. S'ar uita, în acest caz, că domeniul cultural al fiecărei zile va fi atât de vast încât oricând s'ar putea alege subiectele cel mai variate și mai atrăgătoare.

Mai ales când actualitatea culturală a fiecărei materii ar introduce și puternic elementul emotiv, caracteristic actualității în genere. De aceea conferințele vor fi luate de preferință din câmpul actualității și pe cât posibil din al actualității românești.

Căci, după cum s'a spus, radiofonia, ca metodă de lucru, trebuie să fie naționalizată, ea trebuie să devină din ce în ce mai mult o tribună a timpului, o tribună națională a timpului.

Desigur, în 20-30 de minute nu se vor putea trata etapele grele ale materiilor culturale ce le va cuprinde programul.

Dar nici nu se va urmări aceasta, conferințele neavând a da cunoștințe, cât a deștepta interes pentru ele și pentru problemele ce le cuprind.

După cum, dealtfel, prin acele 7 zile ale săptămânii, nu se urmărește un enciclopedism superficial, apanajul semiculturii vanitoase și prezumțioase, ci tocmai contrarul: trezirea conștiinței pentru o concepție de viață personală și națională.

Prin această activitate radiofonia românească devine, între 7-8 o unitate specială, pe care cred că am putea-o numi UNIVERSITATEA RADIO.

Titlul poate părea pompos (dealtfel titlul nu are nici o importanță!). Important este de reținut că între orele 7-8 Societatea de radiodifuziune va atinge toate disciplinele universitare și pe lângă aceasta și câmpuri de cultură care nu se predau la Universitatea care nu se expuneri lipsite de erudiție și de pedantism, însă bine informate și pe înțelesul tuturor.

În acest fel radiofonia românească va împlini o misiune socială și națională, concentrând în jurul postului toate energiile rațiunii, din tot cuprinsul României, ca profesori și ascultători, unificând spiritele prin interese comune, unind adică, într-o mare comunitate spirituală toate elementele cu preocupări superioare ale Țării.

În special intelectualii și dornicii de cultură românească din provincie, din regiunile locuite de minoritari, ca și Românii din afară de granițele țării, vor putea beneficia de această nouă organizare. De altfel, programul dela orele 7 până la 8 pe ci i-a avut în vedere, în primul rând.

Programul acesta va contribui la formarea sentimentului de comunitate, de conștiință a valorilor și solidarității naționale, ilustrând definiția națiunii după Renan, ca un plebiscit de toate zilele.

Este știut că cele mai bune intenții se lovesc de multe ori de posibilități. Posibilitățile de realizare a celor mai bune programe sunt în funcție de bugetul radiofonic disponibil, care este încă foarte modest, aproape de 100 de ori mai mic decât acel de care dispun unii vecini.

Înfăptuirea unui program radiofonic atârână apoi de realitatea spirituală a țării, adică de conferențieri și ascultători.

În cadrul acestor condiționări societatea română de radiodifuziune, conștientă de marea responsabilitate, ce-i incumbă, se va strădui să realizeze un maximum, pentru a servi, potrivit menirii ei, Țara.

DIMITRIE GUSTI

Nici un radiofonist nu trebuie să piardă ocazia de a-și procura: Prima carte compactă românească de radio pe înțelesul tuturor ALMANACHUL „RADIO ȘI RADIOFONIA”

Adevărată Enciclopedie popularizată de Radio
indispensabilă oricărui amator
cu articole tehnice și beletristice scrisă de cei mai distinși specialiști și cuprinzând:

- Calendarul radiofonistului
- Mișcarea radiofonistă la noi și în străinătate.
- Ultimele progrese și invențiuni în radio.
- Un post de emisie pe unde scurte pentru amator.
- Montajele de recepție (de galenă la superheterodina) cu o plauză mare afară din text).
- Undele scurte.
- Lexicon ilustrat de radio.
- Boalele recepției și remediile lor.
- Televiziunea, filmul sonor, muzica radioelectrică.
- Lista completă a stațiilor de emisie pe unde lungi și scurte.

- Accumulatori și întreținerea lor
- Cum se construiesc selfurile
- Cum se construiesc un cadru.
- Sfaturi practice pentru amatori.
- Curiozități radiofonice.
- Nevele și schije radiofonice.
- Radio-Humor.
- Caricaturi, Versuri și anecdote de radio.
- Informațiuni de tot felul.
- Statistici, diagrame, scheme, etc.
- Un volum de elegant tipărit pe hârtie velină, cu 250 de ilustrații.

Preful Lei 60.—

De vânzare la librării, depozite de ziare și la administrația ziarului „Radio și Radiofonia” București, Str. Con t. Mille 7, de unde se expediază cu ramburs contra sumei de Lei 60.— prin mandat poștal.

CRITICILE AMATORILOR

Automobilul 12.215

Automobilul a încetat de mult să mai fie vehiculul de lux și preferat al celor bogați. El a devenit în ultimii ani, mijlocul ideal de locomoțiune pentru o lume veșnic grăbită, care gonește cu ceasul în mână, după afaceri și care caută să profite de pe urma puterii motoarelor, pentru realizarea unui câștig maxim de timp și de bani. Astăzi nu se bat recorduri numai pe panta dela Targa Florio, ci și pe bulevardele bucureștene, iar deseori, aceste matchuri de întrecere se oglindesc sub forma de accidente, și sunt înregistrate de ziare, la rubrica „Întâmplărilor din Capitală”. Această statistică funestă a vitezei, dovedește tocmai, popularitatea automobilismului.

Totuz, automobilul a trebuit să-și cucerească, pas cu pas, situația sa dominantă de azi, și caii săi putere, alimentați cu benzină, au trebuit să ducă o luptă aprigă — la noi, ca și pretutindeni, — contra cailor prost hrăniți, cu ovăz și fân. Dar mașina a eșit victorioasă, și sârmanii birjari au ajuns, din ce în ce mai mult o raritate a circulației moderne. Mai e de învins tramwayul, dar și acest colos greoi și stângaci, va trebui să capituleze în curând, în fața adversarului sprinten și tute.

Astăzi, la fiecare colț de stradă, și

în fiecare piață, zeci de automobile așteaptă nerăbdătoare un client, și în momentul când acesta face un semn, zecile de motoare se pun brusc în mișcare, pentru a capta pe răslețul pasager. Ca și ciupercile după ploaie, tot atât de abundent s'au înmulțit, pe piață, mașinile. Una mai elegantă decât alta, toate însă cu tarife relativ scumpe, pentru punge slabă a masselor.

Șoferii au început să-și blesteme meseria, — atât de puțin rentabilă — să se strâmbe la cerul senin, care le strică treburile, și injură municipiul care nu repară pavajul străzilor, în schimb le impune prestații de tot felul. Astfel se resimte și pe acest tărâm criza, cu toate că bucurășteanul nostru e din fire o ființă forate comodă, căreia nu-i place să se deplaseze pe jos.

Iată însă, că un șofer isteț, a găsit — printr-o idee originală, — mijlocul, pentru combaterea crizei din branșa lui. Stând probabil ceasuri întregi la pândă, după clientul mult așteptat, care însă totuși nu vrea să apară, s'a gândit să introducă în automobilul lui, un aparat de radio. S'a și pus omul imediat pe lucru, și-a instalat pe acoperișul mașinii o antenă, din 20 fire scurte, bine izolate,

(Urmare în pag. 3-a)